

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tas-27 ta' Gunju, 2008

Citazzjoni Numru. 148/2007

A.

-vs-

B.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ipprezentat fit-30 ta' Marzu, 2007 li permezz tiegħu l-attur espona bir-rispett u bil-ġurament tiegħu ddikjara:

1. Illi l-attur u l-konvenuta B iżżewġu fl-24 ta' Novembru, 2001, kif jirriżulta mill-anness ċertifikat taż-żwieġ hawn anness u mmarkat Dok. A;
2. Illi minn dan iż-żwieġ il-partijiet twieldilhom tifel fl-10 ta' April, 2002, u semmewh X;

Kopja Informali ta' Sentenza

3. Illi l-kunsens tal-partijiet għaż-żwieġ imsemmi kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha;

4. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b'difett serju ta' deskrezzjoni ta' ġudizzju *stante* li ma kinux liberi li ma jiżżewġux, anzi kienu għażlu li jiżżewġu malajr peress illi l-konvenuta kienet inqabdet tqila;

5. Illi għalhekk iż-żwieġ bejn il-partijiet kien null u invalidu fil-liġi;

6. Illi l-esponenti jaf personalment bil-fatti kollha ddikjarati u debitament enumerati;

Għaldaqstant għar-raġunijiet hawn premessi l-attur umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti:

1. i) Tiddeċiedi u tiddikjara li ż-żwieġ bejn il-kontendenti ċċelebrat fl-24 ta' Novembru, 2001 kien null u invalidu għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi, u dan *ai termini* ta' l-Artiklu 19 tal-Kapitlu 255 tal-liġijiet ta' Malta, u għalhekk tordna li ssir l-annotazzjoni opportuna fl-Att taż-Żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta li minn issa hija ngunta għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenuta ma pprezentatx risposta ġuramentata u għalhekk hija kontumaċi skond il-liġi.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta' l-attur, ta' ħuh u ta' ommu.

Rat il-verbal tas-seduta tas-16 ta' Mejju, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qiegħed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-24 ta' Novembru, 2001 a bażi ta' l-Artiklu 19(1) (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuta hija kontumaċi, iżda kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin: *“F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kollizzjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kapriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju.”* (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attur jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'eskluzjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;

Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006):

“Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti

ta' l-allegazzjonijiet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieġ huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-igi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ.

Rigward id-disposizzjoni kontenuta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirrizulta jkun jeħtieġ li jiġi provat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument ta' l-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskluċiet iż-żwieġ innifsu jew eskluċiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taz-żwieġ u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-disposizzjoni tirravviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasizzat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibbiltà bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċità li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapacià intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali. ”

Fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995) intqal illi: “*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-legislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-legislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew a dirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kuncett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċità ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens*

liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.” F’dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta’ Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta’ Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta’ Awissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta’ Novembru, 2005) il-Qorti ta’ l-Appell ukoll qalet li: *“Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċità psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħħew il-liberta’ ta’ l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.”*

Din il-kawża tirispekkja każ klassiku ta’ żwieġ li jsir meta l-mara toħroġ tqila meta l-partijiet ikunu ilhom ftit taż-żmien joħroġu flimkien; is-solitu paniku, żwieġ mgħaġġel u ħafna drabi destinat li jfalli. Il-partijiet ġew preċipitati fi żwieġ mingħajr ma kienu jafu x’qiegħed jiġri madwarhom, għalkemm kienu ta’ eta’ li messhom kienu jafu aħjar (kellhom sebgħa u għoxrin sena t-tnejn). Fiċ-ċirkostanzi l-Qorti tħoss li hemm ċirkostanzi biżżejjed biex iwassluha taderixxi mat-talba attriċi.

Għalhekk il-Qorti tilqa’ t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ iċċelebrat bejn il-partijiet fl-24 ta’ Novembru, 2001. L-ispejjeż ikunu bla taxxa.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----